

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnium
Gentium, Et || Rerum Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

7 de Aduocatis, & Cognitionibus, seu Procuratoribus regiis, & fisci.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

Respondit, *Atque longe aliud est, o Philisee, pro aliis verba facere, quam pro se consulere: nam que pro aliis dicimus, ea cum a reo & integris ratione proficiantur, utique vim suam obtinent. Verum animus, ubi quis morbus eum occupauerit, obundat, caligat, offunditur, ita ut nihil idoneum excogitare possit. Itaque illud dictum vetus, recte dictum est: factus esse alios adhortari, quam seipsum contra aduersarios obfirmare, ut refert Dio Cassius, libro 31. Et in praxi etiam obieruatum est, ne quis orare causam propriam in iudicio possit, saltem peritiam apponere conclusionis. Et proinde si permittatur dicere in causa propria, patronus alius causam additus & orationi adfuit, adicit dictam conclusionem.*

37 ¶ Item alia de causa, prætor, ut respondit Ulpianus, titulum preposuit de postulando, & de aduocatis, habende rationis, suæque dignitatis tuende & decoris sui causa: ne sine delectu apud se postuletur, l. 1. de postu. P. l. obseruandum, de offi. præf. P. Et ideo & praxis habet, ne quis causas ore vel agat, aut defendat, in eo auditorio, in cuius albo aduocatorum scriptus non est, qui non sit ex collegio aduocatorum, iuxta l. petitionem virorum, 13. de aduoc. diuersi iudiciorum. C. postquam autem huic collegio scriptus fuerit, potest, imo debet & cogitur opem eius postulantis præbere: realiter si cuiquamque parti patrocinium denegauerit, foro carere iubetur, l. prouidendum, 7. de postu. C. l. 1. §. ait prætor, eo. P. l. nequicquam, 9. §. obseruare, de offi. Procons. Et Bart. nota in l. sancimus, in 1. de adu. diuersi iudicio, gl. in l. 2. in ver. consensu, de prox. sacri sermo, libro 12. Et ibi Bart. quod doctor potest cogi, aduocare vel postulare in ea ciuitate, in qua id munus incepit. Quia omnis qui insignia alicuius artis vel officii habet, tenetur operam suam in eo præbere postulantis etiam inuitus, l. 1. §. ibi Bart. furti, aduer. nauis. Et C. P. & Bal. in l. filius familias, §. inuitus, de procur. nisi forsam iusta ratione excusetur aduocatus: puta, quia sua interest litigantem non suscipere, quod defendendo illius causam sibi præiudicare possit: nam facti quæ dicuntur ab electo aduocato, censentur dicta per clientem eius, l. 1. de erro. aduoc. C. ita & dicta pro cliente, retorquentur ut plerumque in aduocatum, ut in l. si de inoffi. testam. P.

De Aduocatis & Cognitoribus seu Procuratoribus Regis vel fisci. Cap. 7.

Lib. 1. Tit. 19. Lib. 2. C. tit. 9.

- 1 Aduocatus fisci quis dicatur.
- 2 Procurator Cesaris seu curator quis.
- 3 Procurator fisci nihil tractat sine aduocato.
- 4 Procurator fisci dominorum iurisdictionis est & aduocatus.
- 5 Aduocatus fisci qui & quot essent, & unde stipendia, & qua haberent apud Romanos & de Gallicis, nu. 6.
- 7 Aduocatus & procurator fisci constituendi finis, & rationes.
- 8 Rationalium officium & munus.
- 9 Procurator & aduocatus fisci de quibus indicent & cognoscant. Quibus etiam puniantur penes abuentes officio: & pro quibus soleant interuenire per fons & causis, nu. 10. 11. 12. & 13.
- 14 Aduocatus regis alia mandata.
- 15 Subcognitoribus regis qua mandata, & quod eorum munus.

1 **Q**uamuis ex superioribus colligere possimus, quæ muneris sunt aduocatorum fisci & rationalium seu cognitorum: tamen quædam alia admonenda sunt, quæ singulari nomine loci habent in istis. Aduocatus fisci dicitur, qui causas agit publicas & Principis, & ea ex quibus etiam compendia in fiscum deferuntur: qui accusat & defendit in quantum Reipub. interest, sine periculo calumniæ, l. fisci aduocatus, 3. de aduoc. fisco. C. ¶ Erat & curator & procurator etiam Cesaris qui mittebatur a Cesare in eius prouincias, & populi, qui publicos redditus colligeret, & qui impensas in Cesaris præfidiis, negotiis, & in Magistratum stipendia faceret, Dio Cass. libro 53.

3 ¶ Aduocato fisci procurator fisci iunctus est, qui & rationalis a rationibus Principis curandis & procurandis dicitur: veritumque illi, ne nisi aduocato fisci præsentè, negotia, rationes, vel ararum facti causas tractare vel examinare possit, l. fin. de aduoc. fisco. C. Dicuntur & isti Cesariani aduocati, in l. si. C. de pact. Procurator fisci recte aduocatus etiam appellari potest, gl. in l. non intelligitur, §. fin. in ver. restituumur, de iure fisco. C. potissimum quia lites ei nunc & negotia Principis committantur. Nam forsitan aliquando rationalis & curatoris Cesaris distincta fuerunt officia, a procuratore seu

cognitore fisci, ut illi viderentur procuratores ad negotia, sed hiæ ad lites: quo tempore & dicebantur isti procuratores ad lites, aduocati fisci, vel procuratores fisci: illi, procuratores Cesaris, vide l. ad fisco, §. l. §. C. ubi causæ fisco. Paul. de differentia in l. 2. §. si aduersus fisco. At aliquanto post, & lites inter se & rationes præcuratores & aduocati communicare iussi sunt: unde & rationalis procurator fisci dicitur, quod liquet ex Iulio Capitolino, vide §. Lamprid. & Alex. in Maximino, Erat, inquit, fisci procurator in l. 7. bia, qui omnes Maximini studio spoliauerat: hic per rusticam plebem interemimus est: sed cum per eos, qui rationales in honore Maximini defendebant, viderem auctores cadis, & c. In Pandectis hæc duo etiam, vnica inscriptione comprehenduntur, De officio procurator. Cesar. & rational. libro primo, P. titulo decimono. In cuius tamen legibus, non fit mentio nominis rationalis, vtrumque etiam nomen eadem de re effari docet Alexander Imperator. Procuratores meos vel rationales, inquit, l. 8. de modo mulctar. C. multa iud. candè ius albo aduocatum, multandi ius non habes. Vocatur & ab vno officii actu, dispensator, in l. si aduers. fisco. lib. 2. C. tit. 37.

¶ Exemplo Principis, episcopi & domini territoriorum, quibus iurisdicchio est, habent in suis tribunalibus procuratores fiscales, vel dominicos, qui quæ pertinent ad compendia eorum, vel ex multis vel criminum proscriptioibus dari dominis iurisdictionalibus procurant & petunt, & vindictæ publicorum criminum, instat. Et apud illos vnus & idem officio procuratoris & aduocati fisci, fungitur munere.

¶ Forunt primum Adriatum instituisse officium aduocati fisco. Fuit munus huius aliquando temporale, ut reliquorum Magistratuum Romanorum & prouincialium, annum videlicet: postea ex Leonis Cesaris constituitur per biennium cõcessum, l. sancimus, 12. & l. petitionem, 13. §. 1. de aduoc. diuersi iudicio. C. idque vni in singulis prætoris commissum, donec biui ex decreto Valentiniani & Martiani facti sunt, in l. binos, 10. & l. post duos, 15. eod. illique delecti ex collegio aduocatorum prætoriorum, secundum ordinem & seriem albi seu matriculæ, d. l. petitionem, 13. §. quando autem, qui ex publico, quando officium gererent accipiebant, iudiciorum nomine 600. auri libras, ut ait Iustinianus, in l. restituenda, eo. alibi sexcentos aureos, l. per hanc, §. sexcentis, eo. ut non immerito de prædationibus, si que fierent per illos in prouinciales, leuere puniri iuberentur, l. 1. & 2. de iur. aduoc. l. 11. C. tit. 61.

¶ In Gallia Princeps noster suos habet regios aduocatos per singula iua tribunalia, vel binos, vel vnum, & cognitor seu procuratorem: quibus etiam constituitur salarium de publico, eaque lege, ne quippiam aliud a clientibus capiant, non munus, non stipendia, non salariam: ne fauore aut pretio possint a feueritate & rectitudine officii dimoueri. Quare pro inspectione testamentorum seu elogiorum rerum, & pro formalis intentionis concludendis vel subicubendis dicantur postea bauer leors conclusions, capere illis aliquid permissum, in constit. Henr. 11. sur la suppression des Preuosts des Maisons publiques, 15. Feb. 1554. art. 25. 26. 27. constit. Carol. 7. art. 82. constit. Aureliacens. art. 4. 3. Idipsum prohibetur illorum subfectis seu subcognitoribus, in constit. Aureliacens. art. 79. quos vocant, Substituts des gens du Roy: nisi aliquid illis honorarium permittatur, auctoritate curiæ designatum, constit. Carol. 8. art. 8. Atque 9. Calend. Martii, 1421. Statuit curia suprema Parisiorum, regiæ aduocacionis in curia Triumuiros priuatis consultoribus operam dare, & ab alio stipendia, auctoramenta, congruatque auferre licere, Ioan. Lucius, lib. 4. placito Curia, tit. 9. plac. 8. Addit & constitutio Caroli 9. Aureliæ edita, artic. quadragesimo quarto, ut neque liceat capere beneficia ab episcopis, & aliis litigantibus, qui eius furi sunt cui præficiuntur. Permissit tamen Princeps in curiæ præfidiis subcognitores seu regio huic muneri additos, officio consilii sui fungi, quod tamen intelligitur, quando expresse vtrumque officium coniunctim datum est, & in aliis causis quam regis, vbi patrocinium vel procuracionem exercuerunt.

¶ Sunt aduocatus fisci & procuratoribus, leges præscriptas, 7 tum notioris, tum etiã officii, vltra communes quæ de aduocatis dictæ iam sunt, quæ etiam in illis locum habent. Curaque illis commissa, & cuius causa creati sunt, satis illos admonet de fine & rationibus suæ dignitatis & officii. Putat Fenestella, lib. de Magistr. 2. 28. procuratorem Cesaris eum esse, qui inter Cesaris & Romanum populû constitutus est iudex: cui inter priuatum & Rempublicum conti-

constituendum esset, Imperque Princeps quamvis possit, tamen...

¶ Transferebat bona Caesaris eius nomine & eius consensu...

¶ In duo capita omne officium procuratoris & aduocati fisci...

¶ Reliqua quae ad patrocinium curamque Triumvirorum...

¶ Vult enim Princeps, nonnulli legitimis easque suo tempore...

non apparuerit probationes, vel calumniose detrauerit, qui...

¶ Sed & constitutum est, Const. Caroli 8. artic. 87. l. u. d. 12. art. 182...

¶ Iubetur item procuratoribus regis, vt solite curent regum...

¶ Ad curam etiam eorum reicitur carcerum sollicitudo, carceratorum...

De Salario Aduocatorum. Cap. 8.

- 1 Aduocati salarium quo iure, & quomodo accipiant. Quid salarium...

Adem ratio non est Aduocatorum & fisci, in percipiendo...

¶ Et proinde quod datur ipsi Aduocato vel procuratori...